

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 P.TES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.224 - Dijous, 3 d'agost de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telefònica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números...
(4530 A.)
(4531 A.)
(4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA - MATARO
qualitat superior

Si esteu trencats i no coneixeu
el nou tractament de

A. CLAVERIE DE PARIS

per a la curació radical de la

HÈRNIA

heu perdut fins ara el vostre temps
i els vostres diners

A tothom li interessa saber
en què consisteix el
novell descobriment de
l'eminent especialista
francès

Escriu avui mateix demanant detalls
a l'Agència (B. A. 5) Cebrián

Magatzem de Productes Farmacèutics
Llúria, 26 - Barcelona

o millor encara consultant personalment
el nostre expert ortopèdic a

Barcelona, dissabte, 5 d'agost,
de nou a set, i diumenge, dia 6, de
nou a una, Hotel Orient, Rambla
del Mig, 20.

Bianes, dilluns, 7 d'agost, Hotel
Vilà.

Santa Coloma de Farnés, di-
marts, 8 d'agost, Fonda Quimet.

Girona, dimecres, 9, i dimarts, 15
d'agost, Hotel Italianos.

A Barcelona les senyores seran
rebudes apart per madame i made-
moiselle Kerkoffs, procedents de la
Casa Central de París.

LLOGARIA

camp de futbol, tancat a ser possi-
ble, i a prop de la ciutat o de les
seves vies de comunicacions.
Escriure a J. C. 44, LA VEU DE
CATALUNYA.

LIQUIDACIÓ VERITAT

Casa DEKLA: Fernando, 19

Perles imitació

Collarets, Arracades, Agulles, etc.

Per retirar-se del negoci es

liquiden totes les existències

PREUS DE REGAL

solament per pocs dies

Participariem

en les despeses d'un camp de fut-
bol, si se'ns permetés usar-lo en de-
terminades hores.

Ofertes P. A. 6 i 7 LA VEU DE CA-
TALUNYA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 2
d'agost de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
764.1, 764.7, 763.9.

Termòmetre sec: 22.8, 23.2, 23.0.

Termòmetre humit: 19.7, 20.1, 19.6.

Humitat (centèsimes de saturació):
75, 75, 71.

Direcció del vent: ENE., SSE., S.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 3, 1, 1.

Estat del cel: Tapat.

Classes de núvols: St K., St K., Alt.

St. K.

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 26.0; mínima, 22.0; mínima prop
del sol, 20.1.

Oscil·lació termomètrica: 4.0.

Temperatura mitja: 24.0.

Precipitació aigua, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de, 170 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

Els veïns del carrer d'Aribau, entre
els d'Aragó i València, han organitzat
per a la nit del dissabte, dia 5 de
l'actual, un ball d'orquestra.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

A una taverna del carrer de l'Arc
del Teatre, dos concurrents s'esbatus-
saren a cops de puny, amb tal furia,
que les còpies i ampolles de les tau-
les rodaren per terra.

Un dels contendents, Joan Rubio, de
21 anys, va caure damunt d'un frag-
ment de copa i es va produir una fer-
rida de consideració al costat dret.

Fou curat al dispensari del carrer
de Barbària.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A la matinada, un senyor que es-
tava al cafè Catalunya, davant d'Eldo-
rado, tingué un treball i quedà mort.
Duia un passaport a nom de David
Berdea Neira, de la República Argen-
tina, de professió dentista.

- Grans rebaixes

de l'1 al 15 del corrent en jocs d'olles,
cacerols, pots, etc., en alumini extra.

Neveres i geladores

Llorens Germans. Rbla. Flors, 30

- Els mobles de medulla de junc
més artístics són a la fàbrica del Pas-
seig de Gràcia, 115.

Al cap d'avall del Passeig Nació-

nal, el cobrador tramviari Vicenç So-
ler, de 40 anys, fou agafat xhir mu-
ti entre dos tramvies, en el moment
de canviar el trolley d'un i resultà amb
la cama esquerra fracturada.

Fou curat al dispensari de la Bar-
celoneta i conduït després a una cli-
nica.

Vaixelles PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Una veïna d'una casa del carrer
de l'Asalot ha denunciat una dona,
a la qual tenia releguades quatre ha-
bitacions de casa seva, i que, apro-
fitant la seva absència, desaparegué,
emportant-se mobles valorats en unes
400 pessetes, havent causat, demés,
dany, esquinçant l'empaperat de les
parets i rompint vidres.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Ahí tarda un subjecte va visitar
successivament diverses persones de
la barriada de Santa Eulàlia (Sant
Artriu), i els va dir que era reca-
da d'una agència de transports de la
placa de la Llana, que tenien pa-
quets a nom seu a la dita agència, i
que els havien de passar a recollir,
oferint-se ell a portar-los a domicili
si li bestreien una gratificació.

Alguns dels visitants van sospitar
que es tractava d'un engany, i van
avertir un urbs, el qual, juntament
amb un individu del someten, va
procedir a la detenció de l'esmentat
subjecte, que és andalús, al carrer
de Vilaplacina, resultant que no era
tal recador ni hi havia tals paquets,
no tractant-se d'altra cosa que d'una
procuradora per a recollir algun diner.
Va ser conduït a la delegació de po-
licia.

L'antiga casa
RAMOS
liquida Panyos i Drils
PREUS D'OPORTUNITAT
Pelayo, 10 Sucursal:
Hospital, 27 i 29

Al carrer de Valladolid, l'automò-
bil 2283 va atropellar ahir tarda el noi
Antoni Vera Pérez, de sis anys, i li
va causar contusions a la cama esque-
rra. Va ser curat al dispensari d'Hos-
piters.

- Banyera, Escalfador i Lavabo,
428 pessetes. Quartos de bany en
gres i porcellana (Taviers). Llorens
Germans, Passeig Sant Joan, 44.

E' Sindicat Professional de Periò-
distes va pendre dos acords:

1. Un és obrir una subscripció, en-
capçalant-la amb 25 pessetes, per a
contribuir al monument que les as-
sociacions periodístiques d'Espanya,
i per iniciativa de l'Associació de la
Premsa de Madrid, aixecaran a En
Miquel Moya.

A aquesta subscripció s'hi podran
inscriure tots els que ho desitgin, al
carrer de Fernando, 30, principal, cada
dia, de dotze a una de la tarda.

L'altre acord és el de què ha delegat
el vice-president de l'esmentada entitat,
don Josep Vich Company i al se-
cretari general, don Angel E. Marsà,
perquè la representin a l'Assemblea
de la Premsa que s'ha de celebrar a
Santander els dies 6 al 12 del corrent.
Cal consignar que aquest acord no
és en dany de la Caixa del Sindicat.

- Sangrà Pelayo, 11
T. 1478 A. Lavabos

-DEPILATORI BELLESA treu d'arrel
el pel moixí pel de la cara i braços.
Resultats pràctics. Venda en perfums.

Relació dels objectes trobats als
cotxes dels tramvies de Barcelona du-
rant el mes de juliol últim, els quals
objectes es troben a l'oficina corres-
ponent a disposició de les persones
que acreditin tenir-hi dret:

Catorze paraigües, una ombrel·la,
cinc bastons, setze vanos, catorze
moneders, sis parells de guants, una

gulla de corbata, un subjectador per
a coberta, un maletí de ma, un boia
de ploma, dues altes de contribució
industrial a nom de J. Luid, una inà-
nega per a un vestit de senyora, una
clau grossa per a rosques, una cade-
neta de plata, un rellotge-pulsera per
a corbata, un maletí de ma, un boia
una gorra militar, un cinturó blanc
per a militar, dos rosaris, un instru-
ment per a callista, una màquina per
afaitar, un decim de la rifa (sorteig
primer de juliol), tres llibres: «Cate-
cismo de la Infancia», «La Maison
des Supplées» i «Under Western
Eyes», dos devocionaris, una màqui-
na fotogràfica, un estotx amb eines
per a l'abutraca, un roillo de paper
per a la butxaca, un roillo de paper
xaca amb una moneda de plata, un
parell de sabates de lona, un parell
d'espardenyes per a senyora, una
mitja de seda, una cèdula personal a
nom de R. Furnells, una altra a nom
de R. Vintró, un avis de gir a nom
de A. Morbidell, documents referents
a P. Llopis, una cartera amb factu-
res del Col·legi del Cor de Maria, un
abric per a senyor, una capa imper-
meable per a noi, una sandàlia per
a noi, diverses claus, un paquet con-
tenint cotó perle, un altre amb dos
especifics, un altre amb un tall-un-
gles, un altre amb corxets, un altre
amb uns enaguts, un altre amb factu-
res a nom de C. Amill, un altre amb
documents comercials a nom de F.
Roca.

LES VÍCTIMES DE L'ONA DE CALOR

Senyores: Per a amino-
rar la calor, acudiu
aviat a triar els RE-
TALLS seda, llana i
cotó, que realitza a preu
de cremor

10 - Carme - 10
LA FILOSOFIA

Vida religiosa

Avui, la invenció del cos de Sant
Esteve, protomàrtir. - Demà, la tras-
lació de Sant Sever, Sant Domènec
de Guzman, confessor.

Quaranta hores: Avui, a la parrò-
quia major de Santa Anna. Hores d'ex-
posició: De les sis del matí a dos quarts
de vuit de la tarda. - Demà, a la ma-
teixa parròquia.

La missa d'avui: Invenció del cos de
Sant Esteve, protomàrtir, color ver-
mell. - La de demà: Sant Domènec, co-
lor blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona
de la Providència, al Pi, privilegiada.
- Demà, Nostra Dona dels Dolors, al
Bonsucess.

Adoració nocturna: Avui, Torn de

Sant Josep. - Demà, Torn de Sant Joan
Evangelista.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del
Purgatori: Avui, Torn del Sagrat Cor
de Jesús, a la seva capella, Escorial,
155, (Gràcia). - Demà, Torn de l'Imma-
culat Cor de Maria, a la mateixa ca-
pella.

- Demà, a les cinc de la tarda, tin-
drà lloc en aquesta parròquia el de-
vot exercici de l'«Hora Santa».

El divendres propinent, primer de
mes, a les vuit, missa de Comunió
general; a dos quarts de dotze es re-
saran els exercicis propis del dia, i
a la missa de dotze l'Escolania can-
tarà piadosos motets, acabant amb la
reserva i benedicció.

Bisbat

- Es troba greument malalta en el
Col·legi de la Consolació de Reus, la
religiosa Sor Angèlica Marín.

- Ha mort a Píera el pare del re-
verend don Josep Ribas Ventura, ca-
pella del Col·legi de Nostra Senyora
de Montserrat, en la barriada de la
Barceloneta.

- Degut al seu estat pèssim de
salut, s'ha vist obligat a deixar el
govern de la seva parròquia el rec-
tor d'Orriols, don Josep Batlle.

- Ha estat nomenat regent de la dita
parròquia don Joan Suñer, que ha es-
tat fins ara vicari de Castelló d'Empú-
ries.

- Han estat nomenats vicaris de
Castelló d'Empúries i Arenys de
Mar respectivament, don Josep Gar-
riga i don Joan Martí.

- En aquest bisbat s'ha rebut una
invitació per a la romeria que els ca-
tòlics de l'Estat de Goyaz (Brasil), te-
nen organitzada per al dia 15 dels
corrents, amb l'objecte de visitar el
Santuari de la miraculosa imatge de
Nostra Senyora de Montserrat a Se-
rra de Rio Bonito.

- Al Santuari de la Bonanova han
començat importants obres de resta-
uació i embelliment del temple.

- Ha estat elegida Abadesa de les
Religioses de la Divina Providència
de Badalona la M. Concepció del Pa-
tròcini de Sant Josep.

Els esports

EL CLUB DE NATACIÓ BARCELONA
D'EXCURSIÓ A FRANÇA

Després dels brillants resultats ob-
tinguts pels nostres nedadors a Ala-
cant, en els quals el C. N. B. ha reno-
vat proeses anteriors, dignes de la
seva fama, el Comitè Tècnic del dit
Club, amb una activitat que l'hono-
ra en gran manera, es preocupa i a
l'efecte està preparant una excursió a
l'estranger, per cert atrevida, però a
la qual respon amb entusiasme, ates-
sa l'amable invitació rebuda.

L'acceptar-la implica, com deixem
indicat, per al C. N. B. una gran res-
ponsabilitat; però, consentint de la va-
lua dels elements de què disposa,
la fa seva, confiat en exercir al-
lors paper, en lluita amb francesos i
belgues.

Es tracta de la participació dels
nostres nedadors a la gran reunió
que a mitjans d'el corrent mes se
celebrarà a Mezin (França) i a la
qual concorreran, entre altres Clubs
de reconeguda fama, una elecció for-
mada pels millors nedadors de Pa-
rís, el Cercle Royal Natació de Brus-
selles i el nostre C. N. Barcelona.

C. D. Europa

Poseu a coneixement de tots els seus
socios que essent indispensable per a
l'entrada al camp en els partits del
Real Fortuna, de Vigo, el rebut del
corresponsal mes, prega que passin a
recollir-los tots els dies, de cinc a nou,
al seu local social, carrer de Sant
Domingo, núm. 7 (Teatre Principal
de Gràcia).

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

Cròniques d'Itàlia

La quarta etapa de la crisi Facta : De Nava

Després de l'efort fallit d'Orlando per a fer un ministeri sobre la dreta, després de l'efort fallit de Bonomi per a fer un ministeri sobre l'esquerra, després de la renúncia de Meda, de ferlo sobre el centre, De Nava ha estat encarregat de fer un gabinet el més incolor possible. Era, parlamentàriament, el camí més natural. Tan natural era, però, aquest camí, com el naufragi de De Nava. Qui pot, en efecte, pensar en gabinets incoloros, en concentracions més o menys amorfes, quan el país està demanant una dictadura, quan la crisi és a l'entrada de l'Estat?

Vinguda la renúncia de De Nava, s'havia de tornar a l'home que pel seu prestigi personal pot intentar una semi-dictadura. Havent-se descartat Giolitti de tota combinació, s'havia de tornar a Orlando. El país és a la dreta i demana un polític conservador. Orlando és un gran orador — orador sentimental, italianíssim — i té un nom que pot retornar a Itàlia el crèdit que ha perdut a l'estranger. L'estadista sicilià ha resuscitat les seves entrades primeres gestions.

En el moment, però, que De Nava es retirava per a deixar lliure el pas a Orlando, els socialistes han parlat. Els socialistes han demanat formar part del nou Govern, per a poder defensar — diuen — des del gabinet i des del carrer les conquestes del proletariat, seriosament amenaçades per la reacció. Aquestes paraules han fet al país la mateixa enorme impressió que feu la carta de Giolitti, que comentarem. La situació política s'ha enterbolit, Orlando, a conseqüència d'això, trobarà dificultats, i la crisi — que fa deu dies, a l'hora que escrivim, que és oberta — es perllongarà.

L'exigència socialista ha vingut a conseqüència dels fets de Ravenna. Ravenna és el darrer, el més recent episodi de la lluita del feixisme contra el reformisme socialista. Aquesta lluita és espectacularment viva a la Romagna. La Romagna i Regio Emilia són antigues fortaleses socialistes. Els feixistes estan realitzant un pla d'invasió d'aquestes dues riquíssimes províncies agrícoles. S'han apoderat de Bolònia, de Ferrara, de Lugo, de Rimini. Mancava Ravenna, per a cloure el cercle i el cercle és clos. Els feixistes han pogut, impunement, — les autoritats civils i militars s'han creuat de braços, sembla — apoderar-se de la ciutat després d'una impo-nent concentració de camises negres que ha produït vuit morts i una vint-i-cinquena de ferits, tots gairebé treballadors dels camps socialistes. Els feixistes han calat, a més a més, foc a les cooperatives obreres. Ila estat una jornada de les més doloroses per al proletariat italià.

Les cooperatives agrícoles de Ravenna constitueixen el grup més compacte i nombros del cooperativisme italià. El seu fundador és el diputat socialista Baldini, que ha dedicat trenta anys de la seva vida a aquesta obra admirable. Les cooperatives agrícoles han bonificat grans extensions de terrenys erms, han contribuït, augmentant la producció agrícola, a resoldre el problema de la desocupació. Ultra aquesta obra, Baldini ha organitzat emigracions periòdiques d'obrers del camp de Ravenna a Calàbria i a Oria, per a colonitzar aquests camps desolats. L'obra intel·ligent de Baldini ha produït resultats admirables. Aquests resultats han estat posats de relleu, ara, en tots els periòdics, amb motiu dels luctuosos fets de Ravenna.

«El cooperativisme baldini — diu «la Stampa» d'avui, 29 — va néixer de l'abandó de les terres, va sorgir del no-res dels terrenys que els propietaris deixaven abandonats per ésser escassament productius. El cooperativisme es proposa resoldre el problema econòmic de la producció d'aquelles terres aplicant l'ús dels mitjans tècnics més moderns, projectant sobre el treball els principis de la més severa organització, donant als obrers enginyers directores. Fou com un salt de la prehistòria agrària a la cultura agrícola nacional.

Una obra així havia de vèncer dues resistències: la dels propietaris, dis-

posats sempre a què s'ensorri tot menys el dret romà i la ignorància dels obrers. Només Baldini, que és un home d'estudi i un home de cor, podia vèncer aquestes resistències. I les ha vençudes. Tot Ravenna, tota la baixa Romagna és amb Baldini. Tota la Itàlia, en realitat, respecta aquest socialista moderat que té una història clara i té en el seu actiu una obra feta formidable.

Si Baldini hagués volgut — diuen els diaris — hauria pogut llançar damunt els feixistes concentrats trenta mil treballadors del camp. Però Baldini no ho ha volgut. Ha preferit que el feixisme s'acabés d'embutir i que l'Estat, creuant-se de braços, donés, una vegada més, prova de la seva gran parcialitat, a què la guerra civil prengué un aire d'inestabilitat i grandiosa barbarie.

Però els fets de Ravenna havien de portar al partit socialista a una decisió franca i decidida. El socialisme, davant del feixisme, fa una política infantil, ingènua. Deixa passar dies esperant un afèbliment de les esquadres de Mussolini, recula sempre esperant una espontània reacció, però ni l'afèbliment ni la contrareacció venen mai. El feixisme creix cada dia, al contrari. Es una força, avui ja ingovernable, un corrent que depassa les rives. Si el socialisme no reacciona, serà esmicolat. I això en poc temps, perquè l'extorsió feixista és admirablement sistemàtica i tallant.

Només un control socialista sobre el Govern i en el Govern, per a evitar la parcialitat de l'Estat, pot evitar — diu entre raïlles l'ordre del dia col·laboracionista de què parlem més amunt — la degeneració de la lluita dels partits en guerra civil. Per tant, demanem uns llocs al ministeri — han dit els diputats socialistes.

Una fracció del Partit ha dissentit de la majoria. Serrati, que és un internacionalista pur, creu que la reacció és un fet internacional, que el feixisme és una projecció de la reacció sobre Itàlia, i que només el front internacional proletari pot lluitar contra la reacció. Que la reacció és un fet internacional, és evident. Els nostres dies semblen una repetició dels temps de Metternich. Però no és menys evident que la reacció no és igual a tots els països. A França és més tolerable que a Itàlia, per exemple. Per tant, és, al nostre entendre, una ingenuïtat esperar la formació del front internacional proletari per a lluitar contra un fet que pels seus efectes és típicament nacional. Es per aquesta raó que Serrati ha quedat gairebé sor, i que el col·laboracionisme s'ha tornat immediat, actualíssim.

Orlando, davant l'exigència socialista, arribarà a formar un ministeri? Es la pregunta d'avui. El país, davant tota aquesta política miserable, sembla definitivament absent. Deu dies de crisi, deu dies de paralització total de la vida de l'Estat, sobretot de la vida internacional d'Itàlia, són per a fer pensar l'home més ser.

JOSEP PLA

Els combustibles líquids

La Societat de Química Industrial de París organitza un Congrés internacional dels combustibles líquids, que serà la primera reunió internacional després del Congrés dels tècnics del petroli celebrat a Bucarest l'any 1907.

Aquest Congrés se celebrarà a París del 4 al 15 d'octubre i es completarà amb una exposició instal·lada a l'Explanada dels Invàlids, coincidint l'obertura amb la del Saló de l'Automòbil.

Entre les nombroses qüestions que s'hi estudiaran hi ha la de la terminologia dels combustibles, i l'altra és la referent als mètodes d'anàlisi dels mateixos. El Congrés es dividirà en sis seccions, que seran les de petroli, existes, ligna i turba; benzol; alcohol i olis vegetals.

El port de Petrograd

El dia 10 de maig fou represa oficialment l'activitat del port de Petrograd, podent-lo visitar els vaixells d'un màxim de 26 peus de calat, o sia de la profunditat del canal de mar, així com l'entrada al Neva. El fons és molt bo pel mollatge i els vaixells poden restar-hi amb tota seguretat. Els de més calat poden descarregar a Cronstadt.

Havent estat en suspens durant molt temps el dragatge de les dàrsenes, llur profunditat no passa de 17 a 18 peus, i així els grans vapors no poden atracar, havent de desembarcar les mercaderies mitjançant xaïanes, però aquestes no hi són en nombre suficient, ja que n'hi ha solament un centenar d'una capacitat mitja de 25.000 puds cada una, (un poud equival a 16 quilos 38).

Cada vaixell que arriba a Petrograd ha de passar una inspecció sanitària pels metges del servei de l'estació i no reben el dret d'operació fins haver passat aquesta inspecció. El pilotatge és obligatori, prenent-se el pilot prop del far d'entrada o a Cronstadt. Si el vaixell que és a Petrograd, a Cronstadt o a la rada té necessitat del pilot, ha d'hissar el senyal internacional.

La llargada dels molls del port és de 3.098 sagens (un sàgen, 2 m. 133), i tots tenen utilitat per atracar. Per a la càrrega i la descàrrega compta el port amb 500 obrers especialitzats pel carbó i 7.000 homes per a les altres mercaderies.

Segons un article publicat per M. Adolson a la «Krasnaja Gazeta», la situació és poc encoratjadora. Ni Arkàngel ni Mourmansk — diu — poden comparar-se a Petrograd a causa de llurs defectuosos mitjans de comunicació. Petrograd hauria d'estar preparat per a rebre 200 milions de puds de mercaderies, però els magatzems no estan acabats encara i sols poden emmagatzemar 3 o 4 milions de puds. En període de treball normal serien plens en tres o quatre dies. Els vaixells hauran d'esperar per a descarregar i hauran de pagar en or les estades superiors al valor de llur carregament. El nombre de xaïanes i de material de ferrocarril són absolutament insuficients. El port pot funcionar amb 600 o 700 vagons cada dia i la direcció solament en promet 300 i si encara aquesta promesa fos realitat, amb prou feines es podrien expedir de 30 a 40 cotxes i auts no existeixen i altrament les carreteres són inutilitzables.

Acaba dient M. Adolson que cada dia augmenta el perill de veure enfonsar-se totes les esperances que s'havien format sobre la rehabilitació del port de Petrograd.

El tràfec amb el Brasil

L'estadística del tràfec del Brasil mostra la petita part que hi té Espanya i també Portugal, malgrat les afinitats d'aquests dos països amb aquella República.

El tràfec es reparteix així:

	En 1913	En 1921
Vaixells	Vaixells	
Anglesos	2.656	1.542
Alemanys	1.113	138
Americans	10	511
Francesos	396	363
Holandesos	147	239
Italians	361	257
Escandinaus	233	233
Austriacs	169	0
Espanyols	57	104
Escandinaus	162	233

Els noliejaments són nuls als ports del Brasil, a causa de la puja dels preus dels cafès que ha motivat la reducció de les demandes. Al mateix temps, el mercat de sucre està encallat, havent-ne exportat el port de Pernambuco, 433.000 sacs pel mes de març.

La importació encara és més feble que l'exportació. Darrerament els alemanys i els belgues han obtingut importants comandes de rails.

L'article que més s'importa és el corrent, havent-ne entrat en 1921, 157 mil tones, de les quals en corresponen 83.000 a Alemanya, 22.000 a Anglaterra i 11.000 a Bèlgica. Els químics belgues i americans gaudeixen de ta-

Cròniques de Xile

Tacna i Arica - San Antonio - Lucila Godoy - Enyor

Així com va fracassar la Conferència de Gènova, també — més en petit — ha fracassat la de Washington. Mr. Hughes, el delegat tanquí, ha proposat l'arbitratge dels Estats Units de Nord-Amèrica.

A Xile fan veure que els va bé la proposta, però el Govern fa certes reserves quan dona a la premsa notes referents a l'afar de Tacna i Arica.

Es parla de declarar port comercial San Antonio — petita ciutat vorera a Valparadís. — Es diu que ja van a instal·lar-hi Duana, i moltes cases comercials a l'engròs pensen obrir-hi oficines.

A Santiago, tant el Govern com els comerciants i banquers, han afavorit el projecte, puix diuen que San Antonio els té més compte que Valparadís, per ésser més a la vora. Per al nostre port, el cop serà de mort, puix l'escàs tràfec comercial que hi ha — tres o quatre vaixells al dia — se l'haurà de repartir amb el nou port veí.

D'altra banda, l'estació d'hidro-avions de l'armada xilena, serà tractada de Valparadís i portada a Quintero, poble a 50 quilòmetres d'aquí. Ara l'esmentada estació d'hidro-avions és aprop del balneari de Playa Ancha, i a l'estiu succeeix que els banyistes han de fugir a corre-cuita de la platja, per a deixar lloc als hidro-avions, que surten a donar vols d'estudi. Les cases de l'estació són unes barraquetes petites i mancadres de comoditat, però cerquen Quintero, que té una platja tranquil·la i bona, on ensenys que l'estació és gran i construïda amb tots els avenços i comoditats. Els terrenys són cedits graciosament per una societat industrial; l'erari públic ha hagut de pagar l'edifici sol.

Valparadís passa una temporada dolenta. De crims horribles se n'han comès set o vuit en l'espai d'un mes. Són els apatxes que han fet casa seva de la ciutat i, malgrat els afanyos de la policia, no se'n pot fer net.

El Govern de Mèxic ha demanat a l'escriptora xilena Lucila Godoy, el nom literari de la qual és Gabriela Mistral, perquè vagi a donar un cicle de conferències a la capital mexicana. La senyoreta Godoy és una

antiga mestressa d'escola pública, que ha esmercat les estones vagatives escrivint en prosa i vers.

Porta publicats dos o tres llibres de cançons de bressol un, i de rondalles els altres. Demés, s'ha ocupat de coses d'art i d'impressions de les terres on ha viscut i passat.

Els dies de Corpus Christi ens han fet sentir l'enyorança de Catalunya. Aquella ginesta, que al pas del Santíssim donava la prestança del seu or vell per a enjoïellar-lo... Els pa-perets, clavells i serpentes... Tota l'animació del curs curull de jovent... Els flabials dels gegants... Els car-mels amb que els joves congregants obsequien a les dames dels balcons i cadires... Hem sentit recança de tot, però, més que res, de la ginesta, i d'un any que la colitem als boscos de prop de Montserrat per a llançar-la al pas de la processó del poble de Viladecavalls, al terme del qual est-tuejava.

I aquella processó camperola i humil, aquella ginesta amb què apedreguem el jovent muntanyenc i a mos-sèn Pere, qui duia el Cos de Crist en les seves mans de pàgès, rustegues i torrades pel sol, l'hem cantada en vibrants estrofes en els diaris de Xile, com a homenatge a la mare llunyana i perquè frueixin del bell record els catalans exiliats a Valparadís.

També Sant Joan, amb les seves revellies, les fogueres, els voladors, la fira d'al·lèbregues, de coques i bunyols, l'hem evocada amb amor a les planes del «Mercurio» xilè. Són tan escalents, les festes catalanes, que hom en sent forta recança quan és lluny de la terra.

S'ha celebrat un solemnit Congrés Eucarístic, i ha pres la paraula, per a contar el costum de la «processó de les espigues» a muntanya, el Pare Carles Monge, fill de catalans de la vall d'Andorra, que ha estat cate-dràtic del curs de lleis, i ara del d'historia a l'Internat dels Sagrats Cors — una mena d'Universitat Catòlica. — Les festes religioses, amb ocasió del Congrés esmentat, foren lluides.

Carlota GUTERAS.

30 de juny de 1922.

rifes duaneres preferencials que els anglesos tracten també d'obtenir.

Una altra importació important són els vins i les fruites, havent-se importat en 1921 prop de 8.000 tones, procedent principalment d'Espanya, Portugal i Anglaterra. Els articles més sol·licitats són els raïms, les pomes, les peres, les nous, les ametlles i les avellanets.

Fora convenient la concurrència dels productors espanyols a l'exposició de Rio Janeiro que s'inaugurarà a primer de setembre i per a la qual el Govern ha decretat l'admissió temporal en franquícia dels articles exposats, així com pels materials destinats a la construcció de pavellons nacionals.

Congrés Internacional de la Navegació

L'any vinent tindrà lloc a Londres un Congrés Internacional de la Navegació, dividint-se en dues seccions: la marítima i la fluvial.

Per a la primera hi ha previstes les següents qüestions.

Profunditat a donar a les noves dàrsenes i nous dies en previsió de l'augment probable de la línia de flotació dels vaixells construïts durant els pròxims vint anys.

Comparació dels avantatges resultants de què la instal·lació, sigui a moll o a bord, dels dispositius que serveixen a la càrrega o la descàrrega de les mercaderies.

Tria dels emplaçaments i construcció de fars i balises; aparells lluminosos; senyals pels temps de boira; diversos sistemes d'assenyalament acústic, submari o radioelèctric; nous principis descoberts en aquest ordre d'idees i progressos realitzats en llur aplicació; unificació dels diversos codis de senyals marítims.

Aplicació del ciment ordinari o armat a les construccions hidràuliques; mitjans emprats per assegurar la conservació de les esmentades construccions.

Emprament dels combustibles líquids en la navegació. Conseqüències sota el punt de mira de la construcció dels vaixells i de l'utilitat dels ports.

Utilització de les mareas amb vista a la producció d'energia necessària per a l'exploració i il·luminació dels ports.

Treballs efectuat per les costes; protecció del litoral contra el mar; dies, revestiments i murs de defensa.

La competència marítima

A conseqüència de la reducció de les tarifes de passatgers de la «Royal Mail», ha cessat la Conferència Internacional dels passatgers vers l'Amèrica del Sud, que havia estat restablerta l'any passat i de la qual formaven part les principals companyies de navegació. La Conferència sobre les mercaderies continua igualment.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La crisi italiana

Facta caigué i Facta ha tornat a pujar. Altra vegada havem vist a Itàlia una crisi ministerial «circular», és a dir, una crisi que, després de la desfiliada de les altes figures polítiques davant del rei, acaba amb la formació d'un Govern presidit pel primer ministre dimissionari. Així la crisi es resol tornant al mateix punt d'on sortí.

Però ara, com altres vegades, la crisi ministerial italiana no és sinó la manifestació política d'una crisi molt més profunda. És notori que, tret del cas especialíssim de Rússia, Itàlia és el poble on el xoc de la guerra ha produït una crisi anímica més fonda i persistent. El poble italià, a despit de les terribles ferides rebudes, dona avui una impressió de major serenitat i de major normalitat que el poble italià.

No seria tan de doldre l'encrespament de les passions polítiques i populars a Itàlia, si de les lluites actuals pogués sortir-ne un guany espiritual. Per ara no s'albira cap guany d'aquests. Hi ha innegables valors de l'esperit en el feixisme, en el partit popular, en els socialistes, en els comunistes. Però no se surt de la rodona tràgica de la sang i del foc, amb vaga obrera i mobilització feixista.

La formació del nou ministeri Facta coincideix amb nous episodis de la guerra civil esporàdica. La vaga general obrera per un costat, i per l'altre el manifest — ultimàtum feixista, amb un termini de quaranta vuit hores... Davant d'això perd interès el cas del socialista Turati, qui, seguint les petjades de tants altres correligionaris, ha anat a visitar el rei.

A. ROVIRA I VIRGILI

El Parlament xinès

Pekín, 2. — El Parlament xinès s'ha reunit novament després d'haver estat alguns anys tancat. — Havas.

Terratrèmols a Pisa

Pisa, 2. — S'han notat dos moviments sísmics, l'un la nit del dia 31 i l'altre al matí d'ahir. No es registraren danys personals ni materials. — Havas.

Execució a París de l'autor d'un atemptat

París, 2. — Aquesta matinalada ha estat executat Meiselas Charriet, únic supervivent dels autors del descarrilament de l'express París-Marsella, el qual succés ocorregué el juliol de l'any passat. — Havas.

Suspensió del «Berliner Lokalanzeiger»

Berlin, 2. — El «Berliner Lokalanzeiger» ha estat suspès per tres setmanes, per haver publicat un article injuriós per al Govern. — Havas.

Diputat anglès expulsat

Londres, 2. — La Cambra dels Comuns ha votat l'expulsió del diputat Bottomley, condemnat recentment a set anys de treballs forçats per malversació de fons. — Havas.

Els grecs i els aliats

Londres, 2. — Una informació d'origen oficial grec diu que el Govern d'Atenes ha donat instruccions als comandants caps de l'exèrcit grec en l'Àsia Menor i Tràcia, encaminades a evitar tot contacte entre les tropes gregues i aliades. — Havas.

Malta, 2. — Ha estat donada ordre a l'esquadra de creuers lleugers que havia de sortir ahir a la nit cap a Constantinoble conduint el regiment de Sussax.

No obstant, la dita esquadra està disposada a sortir al primer avís. — Havas.

Vaga al port de Manila

Manila, 2. — L'oficialitat i els mariners de 14 vaixells que fan el servei entre les diferents illes de l'arxipèlag filipí s'han declarat en vaga, reclamant augment de salaris.

El servei marítim ha quedat, per tant, paralitzat. — Havas.

Derrota del govern de Bombai

Poona, (Índia), 1. — El Govern de Bombai ha estat derrotat en el Consell legislatiu.

S'entendrà un debat sobre la qüestió de concedir un tracte especial als presos polítics. Una moció demanant que els delictes polítics no acompanyats de violència, fossin objecte d'un tracte especial, fou acceptada per 36 vots contra 30. El Govern oposava a aquesta moció. — Havas.

Alemanya i Austràlia

Londres, 2. — Li comuniquen de Sidney al «Daily Mail» que com a conseqüència d'haver-se reprès les relacions comercials entre Alemanya i Austràlia han estat desembarcades per primera vegada després de la guerra mercaderies alemanyes.

La població de Sidney ha demostrat el seu descontent pel desembarc dels productes alemanys.

La premsa recorda les atrocitats comeses pels alemanys i proposa el boicot dels articles de procedència alemanya. — Havas.

Topada de trens a Cincinnati

Cincinnati, 2. — Han topat dos trens, resultant sis morts i nombrosos ferits, en sa majoria negres. — Havas.

El nou Govern italià

Roma, 2. — La constitució del nou Govern és sensiblement idèntica a la del Govern anterior. No hi figura cap feixista ni socialista.

La vaga general ha fracassat. El tràfic d'autobusos i tramvies continua augmentant.

En altres ciutats d'Itàlia els serveis públics es presten amb tota regularitat. La majoria dels ferroviaris han reprès el treball.

Solament hi ha hagut avaluats a Livorno i Gènova, i a la primera de dites ciutats hi hagué alguns disparats. A Gènova han resultat morts dos comunistes.

A Pola la vaga ha fracassat completament. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublin, 2. — Les tropes nacionalistes han entrat a Tipperary. Els irregulars s'han retirat en direcció a Keshel, on s'assegura que De Valera, al davant de 400 homes, es proposa resistir tant si com de totes passades.

Els irregulars han evagat Killmallock, incendiant en llur retirada algunes cases. — Havas.

L'agitació a Egipte

El Caire, 2. — Les autoritats militars han practicat un registre a la casa del cabdill nacionalista Zaghlul Beixá, menys a l'harem. Han estat registrats també els domicilis de les persones que firmaven el manifest publicat fa alguns dies. — Havas.

Alexandria, 2. Per ordre de les autoritats ha estat suspès el diari «La Libertat» sota el pretext de que el diari publicava opinions perilloses i informacions tendencioses. — Havas.

La catàstrofe de Puntous

Tarbes, 2. — Heu's aquí com s'obregué la topada de trens de peregrins entre les estacions de Mirande i Tarbes i les causes que motivaren la catàstrofe.

Els dos trens que toparen formaven part d'una peregrinació a Lour-

des, organitzada per la regió del Allier. La peregrinació comprenia tres trens, el primer dels quals arribà a Lourdes un dia abans. Els altres dos trens que toparen procedien de Moulins el que anava al davant i de Montluçon el que li seguia a mitja hora de distància.

El tren de Moulins marxava amb molta dificultat. El maquinista hagué de descendir diverses vegades per a tirar sortia a la via a fi d'evitar que el comboi patinés, i després de cinc vegades de practicar aquesta operació baixà el cap del tren per a cobrir el comboi amb els senyals de costum. Però en aquest moment el tren començà de patinar per la pendent de Puntous, retrocedint amb gran rapidesa. Els frens no funcionaren malgrat els esforços dels guardafrenes. En aquest moment aparegué el tren de peregrins procedent de Montluçon. El maquinista d'aquest tren, donant-se compte de l'imminent perill, pogué deturar la màquina i frenar, però no pogué retrocedir. Aleshores el furgó de darrera del tren de Moulins topà contra la màquina del tren de Montluçon. El furgó i els dos últims vagons del tren de Moulins quedaren completament destruïts.

Queda, doncs, establert, que les causes de l'accident foren la insuficiència de la màquina i dels frens del primer tren.

Tothom reconeix que sense la serenitat del maquinista del tren de Montluçon la catàstrofe hauria estat més terrible encara. Cap dels viatgers del segon tren resultà ferit.

Cada un d'aquests trens de peregrins conduïa uns 700 passatgers. La via té en el lloc de l'accident una pendent de 2 mil·límetres per metre.

En un dels vagons que quedaren reduïts a estelles, viatjava monsenyor Penant, bisbe de Moulins acompanyat del canonge Clement. Els dos resultaren il·lesos. En canvi, altres sacerdots que viatjaven al seu costat, moriren en l'acte. — Havas.

Una mare de deu anys a Ohio

Nova York, 2. — Comuniquen d'Hardin (Ohio) que una noia de deu anys ha donat a llum un nen de set llibres de pes. Els metges han declarat que gaudia d'una constitució perfecta i que era probablement el primer cas registrat per les societats mèdiques. S'annuncia que algunes societats mèdiques enviaran un representant per a estudiar el nen i a la mare. — Havas.

Expedició al Pol Nord

Nome (Alaska), 1. — El capità Roal Amundsen ha renunciat a arribar al cap Barrow amb el seu vaixell «Maud». Actualment el capità Amundsen es troba a bord del «Holmes».

Segons un radiograma enviat pel «Maud» sembla que el projecte d'arribar en avió al Pol Nord sortint de cap Barrow no tindrà lloc fins l'any pròxim. — Havas.

Hindenburg i Ludendorff a Munic

París, 2. — Telegrafien a «Le Matin» des de Berlín que ha arribat a Munic el general Hindenburg, el qual ha visitat a Ludendorff.

La premsa comunista anuncia que s'estan mobilitzant les organitzacions reaccionaries bavareses. — Havas.

La Setmana Social a Estrasburg

Estrasburg, 2. — Ahir va acabar l'enquesta de la Setmana Social sobre els esforços de l'organització professional. A la nit es va donar un banquet en honor dels delegats estrangers. — Havas.

Missió de dames americanes a París.

París, 2. — Han arribat 86 dames americanes, procedents de Good Will, que venen en delegació per a informar-se de l'estat exacte de les regions devastades, amb l'objecte d'assabentar d'això a llurs compatriotes. — Havas.

Temporal a Rangoon

Londres, 2. — Comuniquen de Rangon (Birmània), que s'ha desencadenat un violent cicló, causant considerables destruccions. La violència del vent ha estat tal que ha produït el descarrilament d'un tren, resultant dos morts i 22 ferits. — Havas.

El Nunci de Madrid a Roma

Roma, 2. — Ha arribat a aquesta capital el Nunci de Sa Santetat a Madrid, monsenyor Tedeschini. — Havas.

Els deutes de la guerra

Londres, 2. — El senyor Balfour ha redactat una nota d's deutes de guerra, de la qual s'ha tramès còpia als governs de França, Itàlia, Iugoslàvia, Portugal i Grècia.

Es declara a la dita nota que Anglaterra està disposada a renunciar a les sumes prestatades als aliats i a les reparacions dels seus enemics mentre els Estats Units no li exigeixin a ella els seus deutes.

Mostra repugnància a exigir els préstecs fets als aliats, però no pot admetre que una de les parts es reemborsi les sumes totals que presta mentre que altra hagi de fer concessions.

Respecte les reparacions està disposada Anglaterra a renunciar a una part de les mateixes si els altres aliats fan el mateix. Però no és possible dispensar a Alemanya de cap de les seves obligacions contraes amb els aliats. — Havas.

Explosió d'un remolcador

Nova York, 2. — En passar per sota del pont de Brooklyn un remolcador, fèu explosió la caldera, enfonsant-se a l'acte, i ofegant-se tota la tripulació. — Havas.

El deutes aliats i la pròxima conferència inter-aliada

Londres, 2. — L'Agència Reuter diu el següent:

No s'ha rebut aquí cap informació que permeti creure que el telegrama del senyor Balfour referent als deutes interaliats pugui motivar una modificació en la data de la Conferència interaliada, data prevista, com se sap, dintre la propera setmana, però el dit telegrama ha donat a conèixer per endavant els grans treus de la política anglesa, i amb això és possible que resti reduïda a dos o tres dies la durada de les discussions.

Els centres estrangers ben informats, creuen que els Governos que no tenen crèdits sinó contra Alemanya, és probable que hagin de demanar una moratòria, nas de no trobar-se Alemanya en condicions de pagar.

Generalment, es creu que el punt de mira britànic és equitatiu, però que no farà avançar la solució del caos econòmic europeu. — Havas.

La fam a Rússia

Ginebra, 2. — Segons els últims informes dels delegats del doctor Nansen, si bé la situació millora quelcom a Rússia, amb motiu de la violenta recollida, l'ex-imperi moscovita està molt lluny encara de poder ser proveït dels queviures que necessita.

Opinen els dits delegats que perquè Rússia pugui proveir-se ella mateixa haurà encara d'esperar un any.

Per últim, insisteixen en la urgent necessitat de la ràpida tramessa de socors a les regions aclaparades per la fam. — Havas.

El Congrés internacional de marins

París, 2. — El Congrés internacional de marins presidit pel senyor Habbok Wilson, ha aprovat per 49 vots un projecte de manifest presentat pel delegat nordamericà.

Aquest manifest, que constitueix una crida a la societat humana, recorda que durant el segle passat, els mariners eren tractats com esclaus, però que ara la gent de mar vol que se la tracti el mateix que els restants treballadors.

Entre altres coses demanen la setmana de quaranta vuit hores i el sou mínim.

Els mariners es declaren disposats a posar-se d'acord amb els treballadors de terra, però tractant amb aquests d'igual a igual.

El representant francès presentà una esmena encaminada a que es fixés l'acció a emprendre per a portar a la realització els principis exposats en aquest Manifest.

Rebutjada aquesta esmena, la delegació francesa declarà que no tenia d'afegir ni tractar res més, i en vista d'això es donà per terminat el Congrés. — Havas.

Topada de vaixells a Nova York

Nova York, 2. — Un vapor que transportava un miler d'excursionistes topà amb un «ferryboat», obrint-se.

La topada, produïda per la boira, sembrà el pànic entre els excursionistes, dels quals hi ha 15 ferits. — Havas.

Musicals

Una comissió de les Juntes de les orquestres constituïdes a Barcelona per a l'execució de la Música Simfònica, com són l'Orquestra Pau Casals, Simfònica de Barcelona, Amics de la Música i Intima de Concerts, ha fet remesa a l'alcalde d'una instància demanant que els sigui concedida una subvenció, per a poder atendre al desenvolupament dels plans que es proposen dur a cap per la difusió de la cultura musical en la nostra ciutat.

Per l'ensenyament català

Darrerament s'han fet els exàmens de fi de curs de la classe de Gramàtica Catalana que organitzada per la Comissió Delegada de Figueres es dona al Casino Menestral d'aquella ciutat, com també els de l'Escola Montessori de Vilafraanca del Penedès, havent-hi assistit en representació de la Protectora el membre de la Comissió Tècnica N'Antoni Riera i Riba.

També s'ha celebrat la festa de fi de curs del Patronat de Cultura de Canet de Mar, a la qual va assistir l'assessor tècnic En Pau Romeva.

Tenint en compte una comunicació del Casal Català de Buenos Aires, en la qual fan del saber a la Protectora que estan organitzant un homenatge a l'Il·lustre patriota En H. Nadal Mallol, amb motiu de la persistent tasca que porta a terme des de les pàgines de la «Revista Ressorment», el Consell va acordar cursar la seva entusiàstica adhesió.

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, van ésser acceptats els socis col·lectius següents: Schola Cantorum, de Sant Just; Pomell de Joventut Empúries, de Barcelona; i Pomell de Joventut Arrahona, de Sabadell.

Per la secció de socis difunts, En Salvador Genís (A. C. S.), presentat pel seu fill N'Emili Genís i Horta.

Demés, els socis individuals següents: 73 de Barcelona (entre ells tres dones), 3 de Badalona, una senyoreta de L'Escola, 5 de malgrat (entre elles una dama), 1 de Maçanet (Almeria), 1 de Monistrol de Montserrat, 9 de Montblanch, 1 de Mora d'Ebre, 1 del Poble Nou, 5 de Reus, 5 de Sabadell, 1 de Sant Boi de Llobregat, 1 de Terrassa, 1 de Vilafraanca del Penedès, 9 de la Concepció (Xile), i 44 de Santiago de Cuba. Total de socis ingressat, 165.

El Col·legi d'Advocats

Desperta interès la convocatòria que ha fet la Junta del Col·legi d'Advocats d'aquesta ciutat d'una junta general extraordinària per a demà, dijous, a les quatre de la tarda.

Una Junta general en aquest temps? Per què seria?

Segons sembla han estat unes quantes eminències de la U. M. N. que ho han exigit amb l'enlairat propòsit de molestar un distingit home públic nacionalista (que ni tan sols forma part del Col·legi), al qual volen acusar que no s'escombren prou bé les dependències d'un Jutjat Municipal.

Sembla de broma, això; però, no obstant, és cert.

Els senyors de la U. M. N. compten que a l'estiu hi ha poca advocats en condicions de perdre temps, escollint-los. Però, no obstant, no és de creure que pugui surar el propòsit de deixar així en ridícul el Col·legi d'Advocats.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 3 d'agost de 1922

La qüestió dels telèfons

CONTINUA la protesta unànime de la Ciutat contra les intolera- bles deficiències del servei de telèfons, que pertorben constantment i greu la vida mercantil i social de Barcelona.

Ja hem dit moltes vegades la nostra opinió quant a les deficiències evidents d'aquest servei i l'obligació estricta de l'Estat a cercar una solució que ofereixi les degudes garanties a l'interès urbà.

Cal insistir, però, en la urgència inajornable de remeiar aquestes deficiències, car una Ciutat de la vida intensa de Barcelona no pot carèixer d'un bon servei de telèfons, que és el que pràcticament succeeix ara. El telèfon, com sap tothom, és una necessitat de la vida moderna, organitzada a les grans ciutats a base de la hipòtesi de llur existència.

Per aconseguir aquest remei, ens sembla el més oportú i el més pràctic demanar immediatament al Govern que obri una informació, amb totes les garanties possibles d'imparcialitat, sobre l'estat actual del servei de telèfons a Barcelona. Per a realitzar aquesta informació podria constituir-se una Comissió integrada pels representants de les entitats culturals i econòmiques de Barcelona i presidida per un delegat del Ministeri de la Governació, estrany al Cos de Telègrafs. Aquesta Comissió, sense cap significació política ni burocràtica, podria realitzar amb tota llibertat i tota imparcialitat la informació precisa, i, conegudes les causes de les deficiències denunciades, proposar-ne eficaçment el remei.

Creiem, doncs, que els diaris i les entitats, que han exterioritzat el disgust general contra l'intolerable estat actual del servei de telèfons a Barcelona, haurien de concretar llur protesta en aquesta petició al Govern, que no se'n podria desentendre. Ens sembla que fóra l'única manera pràctica d'anar immediatament a una solució, i no seguir perdent el temps amb lamentacions estèrils.

I, ja que parlem del servei de telèfons, creiem pertinent remarcar una nota que ens ofereix l'actualitat.

Tothom coneix a Barcelona el que succeï en caducar la concessió dels telèfons de Barcelona que tenia una empresa particular. En caducar aquella concessió, l'Estat podia haver accedit a la petició de la Mancomunitat de Catalunya, o negar-s'hi. L'únic, però, que no podia fer l'Estat és precisament el que féu: creure que calia accedir a la petició de la Mancomunitat i estar disposat a accedir-hi, i no gosar a complir la seva voluntat per covardia, per feblesa, per por a l'actitud del *Cuerpo de Telégrafos*. Un Estat que dona aquestes vergonyoses proves de feblesa constitueix una invitació a l'anarquia. No és, doncs, gens estrany que ara es trobi aquest mateix Estat amb el greu conflicte que li plantegen els empleats de Correus.

Un Estat que sent aquesta feblesa ingènita i es troba davant de l'actitud anàrquica dels que haurien d'ésser els seus servidors, si tingués el més elemental instint de conservació, hauria defugit tota solució que consistís a augmentar la força que després es giraria en contra d'ell, tota solució que representava substancialment enrobustir l'instrument que hauria de romandre al servei del Poder Públic, però, que, per la feblesa d'aquest poder i l'esperit d'indisciplina dels seus organismes, esdevé un instrument de dissolució.

Generalitat

EL COS CONSULAR A LA UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Dimarts a la tarda, el Cos Consular féu una visita a la VIII Exposició Escolar. Hi assistiren molts dels senyors consuls que es troben actualment a Barcelona. Foren acompanyats pel senyor Puig i Cadafalch i els directores dels diferents establiments culturals expositors que explicaren als visitants la labor realitzada pels departaments.

En acabar la visita, els senyors consuls foren obsequiats pel President de la Mancomunitat.

VISITES

Han visitat el senyor President de la Mancomunitat.

El diputat senyor Bassols.

El director de l'Escola de Zootècnia de la Mancomunitat senyor Rosell.

El senyor Pigrau de l'Associació Catalana de Taquígrafia.

El director del Manicomi de Sant Boi de Llobregat.

La Junta de Govern de la Federació Autonomista del districte VI.

L'Associació de Contractistes.

Don August de Rull.

El diputat a Corts senyor Miralé.

El diputat provincial senyor Rafols.

El President ha despatxat amb els senyors Vega i Virgili, cap d'Hisenda i intervenció, respectivament, de la Mancomunitat. I amb el senyor Rubio, arquitecte.

ELS SOLDATS DE QUOTA

Dimarts es rebé al Palau de la Generalitat, dirigida al senyor President, una comunicació de la Presidència del Consell de ministres en la qual es participa que s'ha cursat al ministeri de la Guerra la instància relativa a la repatriació de reclutes de quota que serveixen a l'Àfrica i han complert el temps reglamentari a files, que dirigí al Govern la Mancomunitat.

LA CRONICA OFICIAL

S'ha repartit el número de juny d'aquesta publicació oficial de la Mancomunitat, que conté, com de costum, una ressenya de tot el que han fet els diferents departaments i els acords del Consell Permanent.

Tal com vam dir, aquesta setmana no es reunirà el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Les Idees i les Imatges

NACIONALISME I UNIVERSALISME DE LA RELIGIO CATOLICA

... Les diverses religions — connotem dies passats — en concretar-se en el motlle dels diversos nacionalismes, es manifesten, més que com una regla o norma general d'imposició, com un particularíssim d'ocell espill.

Una excepció a assenyalar: mana, la qual, fent honor a l'etimologia sociològica del seu nom (segons els uns) i a la transcendental veritat que reggeix (segons els altres) és l'única, sens dubte, que per damunt els reflectiments de totes les ideacions i figuracions nacionals, sense descomposar les justes qualitats llurs, imposa la seva substància fonamental realitzant una suprema síntesi d'universitat.

«El cos del primer home, diu el Gènesi que fou fet del llum de la terra i l'ànima, per creació directa de Déu, qui infongué al llum, prèviament configurat, un SPIRACULUM VITAE, fet a imatge i semblança del Creador. Per això tothom, de la banda del cos, és fill de la terra; i de la banda de l'esperit, és fill de Déu...»

«El mateix cal dir dels pobles, perquè l'lei fonamental de la biologia col·lectiva és l'antropologia individual, com sia que els pobles res més no són que individus harmònicament agrupats, articulats biològicament; elaborada llur massa orgànica per la Geografia i per la Civilitat, trenada l'ànima llur per la Religió i per la Ciència. I essent cada hom fill de la terra per la banda del cos i fill de Déu per la de l'esperit, és natural que ho siguin també les Nacionalitats...»

«Si tenim una altra ànima, si sentim la civilització de manera ben diferent, si som un altre poble, forçosament ha d'ésser distinta i contraposa la nostra sensibilitat religiosa, la nostra fidesmia ètnica com a cristians i catòlics...»

«Aquesta diferenciació no involucra, però, el malversament d'un àtom de vida genuïnament cristiana; i a lesió, encara que involuntària, d'una sola fibra catòlica...»

Els paràgrafs que suara venim de reproduir són extrets de l'excel·lent llibre del P. Miquel d'Esplugues: «Nuestra Señora de la Merced. Estudi de psicología etno-religiosa de Catalunya», on el nacionalisme i religió catòlica es mostren a bastament harmonitzats, en interès propi nacional i en interès universal.

JOSEP MARIA JUNOY

Govern civil

ALS QUE COMPREN QUEVIURES

Una circular del governador, diu que la necessitat de protegir els aliments de la major part de les causes que els purifiquen, l'obliga a cridar l'atenció respecte al compliment de la circular de la Inspecció Provincial de 16 de juny últim, per a evitar el contacte de les mosques i altres insectes amb les substàncies alimentícies.

Arriben queixes de que molts compradors passen de mà en mà els aliments exposats a la venda, amb la qual cosa fomenten d'una manera manifesta llur impurificació, i a fi de corregir tan pernicios costum, ordena:

Primer. A tots els establiments on es venguin aliments es posarà un retol en el qual consti, que per ordre de l'autoritat governativa es prohibeix als compradors el tocar els aliments exposats a la venda.

Segon. Els venedors usaran pinces i dispositius apropiats i perfectament nets, per a evitar fins on sigui possible, l'haver d'agafar els aliments amb les mans.

L'actualitat social

Atemptat a Badalona

El cap de la guàrdia civil de Badalona comunica que el contramestre Jaume Casellas, mort a trets al carrer de Trilla, havia estat vice-president del Sindicat únic, del qual era president l'Eduard Alsina.

Havia treballat a la fàbrica Bacos, i actualment a can Tarrats, com esquilol. Era considerat com un valent professional. Havia ingressat darrerament al Sindicat lliure, però s'havia fet sospitos.

Per no resultar cap càrrec contra d'ells han estat alliberats els tres detinguts com a sospitosos.

Es creença generalitzada a Badalona que els agressors eren forasters, ignorant-se qui podien ésser.

Avui, a les deu del matí, se celebrà a Badalona l'enterrament del malaguanyat contramestre, Jaume Casellas i Centena, assassinat al carrer de Trilla, de la ciutat veïna.

La Federació de Filats i Teixits de Badalona, comptant amb l'adhesió de les diferents entitats de la indústria tèxtil, es proposa que l'acte del sepeli estigui concorregut.

S'anuncia per a avui un tancament de fàbriques i altres establiments, com a demostració de la protesta de Badalona.

Referent a la participació que el Casellas tingué durant els dies de la setmana tràgica de 1909, hom diu que el que aleshores actuà fou un germà seu, molt exaltat, i que ja és mort.

Els elements patronals de Badalona s'han reunit per a veure que s'ha de fer davant de la situació d'intranquil·litat que hi ha a la població. Els acords es mantenen reservats, si bé se sap que s'han remès telegrams al senyor Sanchez Guerra, i que aviat una comissió anirà a Madrid a parlar amb el Govern.

VAGA RESOLTA

Amb motiu d'haver estat despatxada una de les operàries de la fàbrica de retorts dels senyors Vidal i Rubinat, situada al carrer de Sant Rafael, es declararen en vaga altres 60 operàries.

Readmessa la indicada obrera les altres han tornat al treball.

ELS VAQUERS

La comissió mixta del gremi de vaquers ha acabat l'examen de les peticions formulades pel personal i ha redactat unes bases de treball amb les quals s'evita el conflicte que es temia.

PER AMENACES

A una fàbrica de cables metàl·lics de Rupert Anglada Rabada, situada a la carretera de l'Hipòdrom, 22, han estat detinguts els obrers Gregori Pascual San Agustín i Pere Cordera Rubio, per haver amenassat de mort al patró.

ELS MINAIRES DE FIGOLS I ELS SINDICATS LLIBRES

La Corporació de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, ha dirigit al governador civil un document de protesta, i a l'enorme de petició d'ajut, per als obrers afectats pel conflicte de les mines de Figols.

Sembla resolució ferma del dit organisme, en pendre com cosa pròpia i amb energia, la defensa dels interessos dels esmentats minaires, al qual fi apel·laran a tots els mitjants necessaris perquè no resultin atropellats els dits obrers.

Sabem que han posat amb gran èxit en circulació uns segells a benefici dels dits obrers, per a poder-los remetre com més aviat millor gran quantitat de subsistències.

EL REGIM DE RETIRS OBRERS

La coincidència de l'aniversari de la implantació del retir obrer obliga-

Tercer. Si malgrat les advertències dels venedors algun comprador persisteix a tocar els aliments, demanarà la intervenció dels agents de l'autoritat, els quals pendran nota del contravenidor perquè se li imposi la corresponent correcció que procedeix.

La Universitat

El Rector de la Universitat ha remès al president del Consell de ministres el següent telegrama:

tori i la promulgació de la llei de recàrrecs en les herències, justifiquen la conveniència d'exposar l'estat d'aplicació de l'esmentada assegurança a la nostra regió i la transcendència de la nova disposició legal.

Implantat en 24 de juliol de 1921, amb caràcter obligatori l'assegurança per a la vellesa obrera, s'ha aconseguit fins el present i després de vencer les inicials resistències, que el desconeixement del mateix i l'oposició d'algunes organitzacions patronals oferiren a la seva aplicació, la inscripció en el règim de retir del personal assalariat d'uns 12.000 patrons; la filiació global d'algunes associacions professionals i de gremis, i la col·laboració d'algunes entitats obreres, arribant a 300.000 el nombre dels assalariats actualment inscrits a la Caixa col·laboradora de Catalunya i Balears.

Precisa, no obstant, perquè el règim de retir arribi a la seva màxima eficàcia, que les seves prescripcions siguin aplicades per la totalitat dels elements patronals i que, demés, els propis assegurats col·laborin al mateix amb les seves aportacions voluntàries per a avençar l'edat o augmentar la quota del retir, per a constituir un capital herència i en tot cas, per a gaudir dels importants beneficis de l'assegurança complementària de la invalidesa.

A l'esmentat fi, i ultra una ampla tasca de propaganda dels beneficis inherents a l'esmentada assegurança, ha d'aplicar la inspecció del retir obrer amb el major rigor, les sancions legals establertes a aquells patrons que deixessin de complir, amb manifesta contumàcia, les prescripcions del retir obrer.

Si les precedents consideracions no fossin prou per a convèncer de la necessitat d'una integral aplicació del règim de retir, la publicació de la nova llei del recàrrec en els drets reials, hauria de constituir motiu suficient perquè cap dels assalariats en ell compresos, deixés d'ésser inscrit en l'esmentat règim.

Nota característica ha estat, en el procés d'aplicació del retir obrer, l'impediment gradual de totes les prescripcions establertes: per això, el precepte reglamentari d'augmentar els cabals de capitalització per als obrers majors de 45 anys d'edat, per tal que puguin rebre immediatament els beneficis de l'assegurança, ha tingut efectivitat en la llei relativa a reforma tributària de 28 de juliol darrer, en la qual s'estableix un recàrrec d'un 5 per cent sobre el capital transmes per herència entre parents des del cinquè grau inclusiu i estranys per a augmentar l'import de les llibretes de capitalització dels assalariats compresos en el règim legal de retirs obrers que tenen més de 45 anys d'edat.

La manca d'inscripció dels assalariats a l'esmentat règim a l'exclusió d'alguns d'ells de les llistes d'inscripció i d'altres, ja no implicarà solament en el successiu, la infracció d'un precepte legal, per a la qual podria trobar el patró aparent justificació en la concessió d'altres avantatges als seus obrers, sinó la privació especialment per als del segon grup d'assegurats, de la part de beneficis econòmics que l'Estat concedeix als afiliats al règim de retirs obrers, mitjançant la referida llei de recàrrec a les herències.

Per tot ço que s'ha exposat, la Inspecció de retir obrer, apel·lant més que als recursos coactius, a les finalitats de justícia i de pacificació social que informen el referit règim obrer, confia lograr la eficaç i sincera col·laboració en la integral aplicació del règim obrer obligatori, el mateix dels elements patronals que de les classes obreres de Catalunya i Balears.

«Assabentat amb pregonia pena ajornament autonomia universitària i veure de moment frustrada dilatada tasca de la nostra Universitat per a instaurar-la, amb tot el respecte que V. E. es mereix, però amb l'energia del convençut, crec un deure acudir a V. E. fent constar que la nostra Universitat vol l'autonomia, acorint amb l'acord a què faig referència la natural decepció de qui es creia amb ella en condicions de poder intensificar la tasca universitària i, per tant, la cultura pàtria. Atentament el salut. — Marquès de Carulla.»

El servei de telèfons

De «La Tribuna»:

«La telefonía urbana de Barcelona. — Semper et Ubique. — Lo hemos puesto en latín para ver si por casualidad se enternece el corazón de los encargados de este servicio marítimo, que se llama por una aberración telefónica, pero que no es sino una modalidad de un espíritu cruel, torquemadescos e «inguisitivo», como dice un querido compañero en la Prensa, que ya se ha vuelto loco a fuerza de manejar el manubrio del teléfono, sin otro resultado que el de perder la razón.

«Semper et Ubique», es decir, siempre y en todos lados, se halla un «co» del malestar producido en los barceloneses, sean industriales, fabricantes, médicos, abogados, bolsistas, ingenieros, particulares, borregos, laudos o «consentidos», por la sin par audacia de quienes entienden con cierta razón que los abonados son unas gentes despreciables a quienes no hay que considerar más que a un loro o a una cacatúa.

Una señorita, hija de un respetable amigo nuestro, nos contó días pasados que al pedir comunicación al centro con determinada casa religiosa, que decían que «no contestaba», mostró su asombro por ello y dijo a la señorita del Centro que le chocaba, toda vez que se trataba de un convento en el que por haber tantas monjas era difícil dejar de responder. La telefonista repuso:

— ¡Ah! ¿son monjas?

— Sí — dijo la hija de nuestro amigo.

— Entonces estarán rezando.

Y colgó el auricular sin otra explicación.

Estas faltas de respeto al público, son corrientes, pero se ha observado que cuando es una mujer quien habla, las telefonistas la hacen especialmente blanco de sus bromitas de mal gusto.

— Señor Vallbona!

— Señor Vallbona!

— Señor Vallbona!

— Hasta cuándo vamos a ser víctimas de los aparatos corruptos y de sus manejadores humoristas, jactanciosos y despreciables?

— ¡Ah... Usted perdón!

No nos habíamos dado cuenta de que aún no han pasado los DOS AÑOS de marra.

De «El Liberal»:

«El servicio de Teléfonos. — Las señoritas telefonistas han enviado una extensa carta a los periódicos para justificarse de las censuras de que son objeto, y en ella manifiestan que no es por falta de celo ni mala voluntad de ellas que se presta mal el servicio; las causas de las deficiencias de Teléfonos son debidas «al pésimo estado del material», «a la mala organización del servicio», «al mal cuidado» y «a la falta de líneas de comunicación con las subcentrales».

Después de esta declaración, los abonados podemos dormir tranquilos. El timbre del teléfono nos molestará poco. Sólo falta que el Estado nos dispense de pagar el importe del abono o renunciar colectivamente a sus ventajas, puesto que para nada sirve.

De «El Radical»:

«El escándalo de los teléfonos. — Ni hacen, ni dejan hacer. — Toda la opinión, justamente soliviantada, clama contra el desbarajuste que impera en el servicio telefónico. Nadie puede utilizar el tal servicio, porque no hay medio humano de establecer comunicación. Y los que dirigen la red, oyen impávidos las protestas, hacen oídos de mercader a las imprecaciones, y se les importa un ardite la indignación del público. Son «funcionarios» del Estado, y se sienten amparados de esa extraña inmunidad — mejor diríamos impunidad — que es la característica de nuestro país, de todos los que viven a la sombra del Presupuesto.

La prensa, sin excepción, se ha hecho intérprete de las quejas del público «que paga». Y hasta la sesuda «Vanguardia», ha publicado varios cueltos rebosantes de indignación contra el escándalo de los teléfonos; sí bien en su número de esta mañana echó agua al vino acogiendo unas peregrinas excusas oficiales que a nadie que tenga sentido común han de convencer.

Porque lo cierto es que desde el punto y hora en que el servicio telefónico cayó en manos de los funcionarios de telégrafos no ha sido po-

sible entenderse. Inaptitud? Falta de preparación? Desidia? Sea lo que sea, el hecho de la imposibilidad de establecer comunicación, es una realidad; y otra realidad, que las quejas y las reclamaciones son inútiles. La indiferencia más absoluta es la respuesta de los «celosos» funcionarios, cuando no el desabrimiento característico en todas las oficinas regidas por empleados del Estado.

Es posible que esto se prolongue indefinidamente? Tiene la culpa el público de que falte material para reparaciones? ¿Corresponde al «que paga» un servicio que no se le presta, velar por la normalidad y regularidad de ese servicio? ¿Es que la Central telefónica va a condonar los recibos a sus abonados, que se verán obligados a pagar un servicio que no se les ha prestado?

«LA VEU DE CATALUNYA», en un notable y sereno artículo que dedica a este asunto, hace público que en el Presupuesto que acaban de aprobar las Cortes, se ha consignado para toda España, en la partida de «Materiales», la suma de un millón de pesetas; y que para «indemnización al personal del Cuerpo de Telégrafos» se pidieron 3.000.000. «¿Está claro?», como diría, si viviese, el inolvidable Sol y Ortega. Para material, es decir, para la buena marcha del servicio, para la conservación en buen estado de la red de comunicaciones, para el perfeccionamiento de los elementos que son indispensables, un millón; y para que la empleomanía no chille, tres millones. El material, naturalmente, no puede amenazar con la actuación de las Juntas de Defensa.

Pues bien. Esto no puede continuar. Y ya que el Estado no atiende debidamente el servicio que lo entregue a la Mancomunidad de Cataluña, que por lo menos pondrá en el empeño de amor propio y será posible hablar por teléfono, cosa hoy tan problemática en Barcelona como sacar el gordo de Navidad.

De «El Día Gráfico»:

«Nuestros campeonatos: Los Teléfonos de Barcelona. — El Gobierno ha fallado a sus compromisos con el Cuerpo de Telégrafos y con la ciudad. — La actitud del Gobierno, ante el grave conflicto telefónico de Barcelona, es de una evidente desconsideración para el Cuerpo de Telégrafos y de un absoluto abandono de los intereses ciudadanos. Barcelona ha sido agravada una vez más; y sus justas quejas, desatendidas.

Nos lo temíamos. Nunca pusimos confianza en las promesas del Gobierno. Y aún cuando el director del Centro Telefónico Urbano, señor Vallbona, nos manifestaba su esperanza en la intervención ministerial eficaz, nosotros nos mostramos incrédulos y desconfiados. Recordemos las palabras del señor Vallbona: «El Gobierno dice que es cuestión de días. El caso no admite aplazamiento; si no, vendrá el desastre. En las Cortes va a resolverse el conflicto de un día a otro. Veremos...». Y, en su optimismo, añadía: «El pleito está en vías de solución definitiva, si no son falaces las promesas del Gobierno. Tengo noticias de que se quieren hacer bien las cosas. Se darán los veinte millones que hacen falta para las obras de reparación, ampliación y tendido de las líneas. El proyecto — que conozco, como es natural — es muy estimable...».

Ahora bien: ese estimable proyecto del Gobierno, ha sido, como de costumbre, no hacer nada. No será un proyecto muy estimable para los abonados a teléfonos, de Barcelona, pero nadie negará que es un proyecto muy cómodo.

El Gobierno no ha hecho nada. Estamos peor que antes. Continúa el mal, el pésimo, el detestable servicio de telefonía urbana; se han cerrado las Cortes sin resolver el problema; no se ha atendido, ni en una mínima parte, a cuanto pidió el Cuerpo de Telégrafos para acallar la justa protesta de Barcelona. La burla ha sido completa, sin atenuantes ni paliativos. El Gobierno ha rehusado sus compromisos, se ha esquivado, se ha evadido. Esa deserción, esa falta a su palabra no se la perdonarán al Gobierno los burlados. Barcelona y el Cuerpo de Telégrafos deben manifestar su protesta ostensiblemente.

Porque tal vez el aspecto más repulsivo de la actitud ministerial es este: el de no atreverse a afrontar públicamente el conflicto, dando la sensación de que se deseaba una solu-

ción rápida y honrosa. Eludió, con cobardía, todo compromiso; prometió, con deseo de no cumplir; almentar con palabras vanas la confianza de una ciudad y la fe de un cuerpo de funcionarios del Estado, constituye un agravio intolerable.

Por la índole especialísima del pleito telefónico; por estar involucrado en él una rivalidad sorda entre el Gobierno central y la Mancomunidad de Cataluña, debía aquél comportarse con nobleza y afrontar el problema ante las Cortes, como había prometido.

La protesta de la ciudad por el mal, el pésimo, el detestable servicio telefónico urbano, ha sido unánime. De esa protesta — que nosotros recogimos primeramente — se ha hecho eco la prensa de todos los matices. Un elemental propósito de buen gobierno aconsejaba al ministro del ramo a recoger esa protesta y dar cumplida satisfacción a los barceloneses perjudicados en sus intereses y a los funcionarios del Cuerpo de Telégrafos perjudicados en su prestigio.

Vino el Rey a Barcelona. Se le recibió con simpatía y respeto. El viaje regio sirvió al Gobierno para apuntarse un éxito político, y al presidente del Consejo para darle ocasión de ofrecerse a la ciudad de Barcelona para cuanto pudiera redundar en provecho y gloria de la misma.

Con el conflicto telefónico tenía el Gobierno oportunidad propicia para demostrar que no eran puramente protocolares las manifestaciones del presidente del Consejo. Con un poco de buen sentido político, otro poco de buena voluntad y un algo de formalidad en el Gobierno, se daba satisfacción a Barcelona y se dejaba en buen lugar al Cuerpo de Telégrafos.

No se ha hecho ni una cosa ni otra. No se ha hecho, porque no se ha querido hacer. Barcelona — si es que el Cuerpo de Telégrafos olvida el agravio — no lo olvidará por su parte fácilmente. Amor con amor se paga. Y que no pidan benevolencia y amor a Barcelona, aquellos que la traían con desamor y acritud.

En un periódico de la mañana se daba la noticia de que el Gobierno «ha comenzado» a preocuparse de este molesto problema, encargando la adquisición del material necesario para resolverlo. El Cuerpo de Telégrafos, cree, en fin, que en cuanto ese material se reciba, quede colocado y comience a prestar servicio, quedará subsanada en el acto la anomalía actual; pero que mientras todo eso no suceda, será en vano quejarse del mal, pues faltará su único remedio.

Nosotros creemos lo mismo. Lo que no creemos es que el Gobierno haya, por fin, empezado a preocuparse del mal, del pésimo, del detestable servicio telefónico de Barcelona.

Un feix de bitllets de banc. es transforma en un diari

Un veí de Badalona, d'ofici cordaire, ha denunciat que a poc d'haver arribat de la dita ciutat a Barcelona per assumptes de família, trobà al carrer de Moles, un jove que vestia de mecànic, el qual, ensenyant-li uns bitllets de Banc francèsos, li preguntà quin valor tenien.

En aquell moment s'acostà un altre individu, molt ben vestit, que intervenint en la conversa preguntà al primer si tenia més bitllets com aquells, contestant-li afirmativament, i quedant en què convenia canviar-los per pessetes.

Com que no era hora de poder anar a les cases de canvi, i pel que es veu, tenien molta pressa, proposaren aquells dos al cordaire que els donés tot el diner que portés i deixarien en el seu poder la quantitat de bitllets francèsos que era de molta consideració.

Entraren al portal d'una casa i el cordaire donà 1.800 pessetes que portava, rebent un paquet que havia de contenir els bitllets francèsos.

Quan els dos amables subjectes havien desaparegut, el cordaire va voler recrear-se amb la vista dels bitllets que devien formar una suma de més de 20.000 francs. Va obrir el paquet i no hi va trobar altra cosa que un diari plegat.

Ni li va quedar el consol de poder-lo llegir perquè era de data molt atarrasada.

AL DIA

Lluna nova: fosca en la nit; els núvols, portats pel garbí que, sol post, ha vaillat, humit, pegallós, tapen les estrelles. Sembla que la vall i les torrenteres i els esqueis de les muntanyes giten glopades d'ombres que van estenent-se, agomolant-se, com el fum d'un incendi. Com una ombra més negra entre les ombres, s'alcen el campanar entre les cases de la vila, la muntanya allà al lluny, en la volta, sense horitzó, feta d'ombres i de núvols. Allà, al lluny, se sent la fressa del riu, i més lluny encara, un sotraqueig que es perd i torna i es perd altra vegada, d'un tren que fa camí, com el riu, foradant la fosca.

Les colors de les flors del jardí s'han perdut en la fosca; el verd dels arbres s'ha ennegrit. Ni una cuca de llum entre des herbes, ni un ratpenat en l'aire. Sol, en la terrassa, acarant, una alfabetra generosa de flaire, enfonso, debades, la mirada entre les ombres pesades, que sembla que rodien entorn meu.

Quina hora i quin lloc per a cridar els records de la vida! Però bahl! Què se'n treu de recordar penes per a renovar-les, alegries per a enyorar-les! Fem-nos la il·lusió del no-res, d'una capbussada en l'ombra maldadora de la vida. No pensem, no recordem, no vulguem viure. Tot contacte amb el món és com perdut; l'ombra ens isola de tot i de tothom, com la boira a la nau. Morim de mica en mica. Vanitats dels homes, lluites dels homes, plaer, dolor, amor, passat, esdevenidor: on són! L'ombra és una anestèsia de tot l'ésser; del cos i de l'ànima. Vivim morint, o morim vivint, que és el mateix. L'ombra té una abraçada freda com la mort, deixant, però, la consciència de la vida.

Tot d'una, al lluny, a mitja muntanya, com una estrella en el cel, s'ha encès un llum. I ara, amb el llum, l'ombra és més fosca.

Un llum! Què és aquell llum? Què il·lumina? És l'amor que es desvetlla? És la dolor que torna? És la vida que ve? És la mort que fa sa tasca? De dalt del Campanar cauen en les tenebres, fulgurants, majestàtiques, sonores, les dotze batallades de mitja nit, i lluny, molt lluny, canta un gall. Però, aquell llum? Fixe, rogenc, paorós, com l'ull d'un ciclop, fulgura en la fosca concava, com dintre d'una immensa cova negra. Incògnita, anguniosa, martiritzadora, punyent! Qui ets? Què il·lumines? Qui t'ha encès? Qui ha d'apagar-te?

Quan jo era, nin, em contaven d'un llum, lluny, molt lluny, d'un pare gegantós, d'uns nois perduts en les rutes ignorades. Quan jo era jovecenc enamorat, el recordo, un llum llunyà, al caire d'una finestra, entre alfàbragues i clavells, encès per l'amor cada vespre, quan el fum de la xemeneia de la llar anava minvant... minvant... Un dia, ja ben home, recordo un llum que em cridava, que em feia tremolar, que em feia apretar els passos, córrer: era el de l'agonia de la meua pobra mare; era, anys després, el de l'agonia de la meua pobra filla... Un llum, sí, encara recordo un altre llum: la bandera de la pàtria havia estat ultratjada: el cor tremolava de ràbia, encès de venjança: ens havíem conjurat uns amics, deu o dotze: l'ultraige s'havia de rentar amb sang: aquell llum ens cridava a reunir-nos... Ja érem dos... ja érem tres... passaven les hores... ningú més: i passà l'hora de la venjança! Millor: qui sap! Si, encara aquest llum me'n recorda en a're: el vaixell relliscava sobre mar bonança: fosca a l'entorn; la coberta, el cordatge, el filaret, tot era moll de la rosada marina: un ombra més negra entre les ombres, s'alçava a la proa del vaixell; era el Montjuich: a sos peus, la farola del Llobregat obria son ull de llum, i a una virada ràpida, l'estelada del port i de la ciutat va desfer les ombres... Barcelona! Catalunya! Pàtria!

Aquell llum perdut en l'ombra, a mitja muntanya, s'ha apagat. Un moment, m'ha tornat a la vida... He recordat, he sentit, he enyorat! Ara torno a la tenebra de la nit, que mata els homes i les coses, esfumant la vida.

POL

De Societat

El pròxim dia 15 del corrent, a l'església de Palau d'Anglesola, contraurà matrimoni amb la senyoreta Teresa Gaya Capdevila, En Domènec Latorre i Solé.

FIVE

Municipi

PRIVACIO DE LA VENDA

AMBULANT

De conformitat amb el projectat per la Comissió d'Escorxadors i Mercats, l'Aldia ha dirigit una circular als tinentes d'alcalde i al cap superior de la guàrdia urbana interessant que dictin les ordres portunes als agents de llur autoritat perquè prohibeixin la venda ambulants pels volts dels mercats públics, puix a part de no ésser legal, no representa les garanties necessàries per a la salut pública, especialment en l'època actual, i perjudica els que exerceixen llur indústria mitjançant el pagament dels arbitris corresponents i a l'emparr dels preceptes reglamentaris.

ELS FOBRES QUE VENEN

A BARCELONA

Segons estadística facilitada per la «Jefatura» de l'Institut municipal de Demografia a l'Aldia, les famílies donades d'alta al padró de pobres durant el propassat mes de juliol i que han rebut assistència del Cos mèdic municipal, pugen a 516, classificades en la següent forma: barcelonins, 80; de la resta de la regió, 74; valencians, 96; murcians, 139; aragonesos, 49; balears, 6; bètic-extremenyos, 29; castellano-leonins, 30; galates, 4; asturians, 1; bascos, 2; estrangers, 6.

L'AJUNTAMENT REPRESENTAT

AL CONGRES DE GINEBRA

El regidor don Martí Esteve, delegat per la Comissió de Cultura, ha marxat cap a Ginebra a l'objecte d'assistir a les reunions del Congrés internacional d'Educació Moral que s'està celebrant a la dita ciutat i al qual presentarà una extensa comunicació relativa a l'actuació realitzada en les qüestions a què es refereix el dit Congrés per les entitats populars de caràcter cultural i les corporacions públiques de Catalunya, especialment l'Ajuntament de Barcelona.

VISITA

Ha complimentat a l'alcalde senyor marquès d'Alfella el senador del Regne don Andreu Martínez Vargas.

CONGRES I EXPOSICIO

UNIVERSAL D'AVICULTURA

Ha visitat a l'alcalde el director de la Reial Escola Oficial d'Avicultura d'Arenys de Mar, don Salvador Castelló, per anunciar-li que demà passat arribarà a Barcelona la Comissió del Comitè Permanent de Londres, organitzador dels Congressos i Exposicions mundials d'Avicultura, que presideix el professor Edward Brown, la qual ve a aquesta ciutat per a conferenciar amb l'alcalde i amb el Comitè de l'Exposició Universal, amb l'objecte d'ultimar el projecte de celebració del segon Congrés i Exposició mundial d'Avicultura que es creu podrà tenir efecte a Barcelona el 1924.

Al Negociat d'Urbanització i Reforma de la Secció de Foment, hi ha exposat el projecte de canvi de numeració del Passeig de Nostra Dona del Coll (Valldaroca), perquè, arribant a coneixement dels interessats, puguin formular en l'expressat termini les reclamacions que creguin pertinents.

Els soldats de quota

La Comissió de Barcelona de pares pro-soldats de quota d'Àfrica, la qual ve treballant amb el més noble interès i amb el més gran entusiasme, per a aconseguir del Govern que es compleixin estrictament els articles 267, 268 i 274 de la Llei de Recrutament i Reemplac de l'Exèrcit, continua rebent tots els dies moltíssimes cartes i telegrams de tota Espanya, adherint-se a la campanya i encoratjant-la a persistir-hi, en defensa dels interessos i del dret atropellat de milers de famílies.

Ultra els organitzadors de l'Assemblea celebrada a Tortosa el darrer diumenge, li donaren compte del seu resultat, manifestant que va regnar-hi gran entusiasme, i que va acordar s'hi elevar una nova instància al ministre de la Guerra, pregant la prompta repatriació i el ràpid llicenciament dels soldats de quota completats dels anys 1919 i 1920, i cas de no obtenir un resultat satisfactori immediat, no parar un sol moment en la campanya empresa.

Es de tot punt incomprensible la conducta del Govern en aquest afer, puix reté a l'Àfrica, contra tota llei i dret, als soldats de quota completats, causant amb això grans i irreparables perjudicis a ells i llurs famílies.

sobre actuacions de la Cambra en ordre als importants interessos a ella concrets, en les seves relacions amb l'Estat i el Municipi; les conclusions aprovades per les Assemblees de la Fala Mozart i del Teatre Tivoli, etc., etc.

La part tercera conté una recopilació de les notes publicades per la premsa barcelonina en relació amb la vida de la Cambra.

En fi, la dita memòria revela el progrés i desenvolupament que ve aconseguint l'entitat com la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

AL PRESIDENT ALVEAR

S'ha cursat el següent telegrama: Excm. Sr. D. Marcel d'Alvear, President electe República Argentina. — Santander.

Lliga Defensa Industrial Comercial de Barcelona s'honora trametent respectuosa salutació primer magistrat gran República sud-americana, de la gestió del qual confiadament espera intensa accentuacions relacions mercantils entre Argentina i Espanya. — President, Ferran Mercé.

REFORMA DEL REGIMENT DE LA LLEI DE LA PROPIETAT INDUSTRIAL I COMERCIAL

Segons el criteri que ja va preveure el legislador en l'article 75 del vigent Reglament de 12 de juny de 1903 per a l'execució de la llei de propietat industrial i comercial vigent, que disposa en el seu apartat F) que passat un termini de deu anys de la publicació de la llei, haurà de proposar-se a la Superioritat les reformes que han d'efectuar-se a fi de subsanar les deficiències que la pràctica hagi posat de manifest; donades les alteracions ocorregudes en els organismes relacionats amb el Registre de la Propietat Industrial i Comercial; la incorporació d'aquest servei importantíssim al Ministeri de Treball, Comerç i Indústria i les d'últimament acordades en la modificació de la llei del Timbre per al reintegre de pagaments de concessions de registre i drets relatius a la propietat industrial, es fa precis l'acord i correlació entre les disposicions que regulen aquest servei. Per això, i per Reial ordre del Ministeri del Treball, Comerç i Indústria, s'ha nomenat una comissió, presidida per don Joan Florès Rosca, subdirector d'Indústria, i composta de don Isidre Pérez Oliva, senador del Regne, ex-sots-secretari d'Hisenda; don Joan Josep Romero, diputat a Corts, ex-sots-secretari d'Instrucció pública; don Ferran Cabello Lapiedra, cap del

Registre de la Propietat Industrial i Comercial; don Agustí Ungria, president de l'Associació d'Agents de la Propietat Industrial; i don Josep Garcia Monje, secretari del citat Registre, que actuarà a son torn de secretari de l'expressada comissió, encarregada de proposar l'oportú projecte de reforma de les disposicions contingudes en el Reglament per a l'execució de la vigent llei de propietat industrial i comercial que fa conve-niència de la pràctica aconselli, i que una vegada redactada, haurà de ser sotmesa a l'aprovació de la Superioritat.

SERVEI DE GIR POSTAL

AMB FRANÇA

El dia primer d'agost proxí serà inaugurat el servei de gir postal entre Espanya i França, sota les següents condicions:

Primera. S'admeten girs per a cursar per correu o per telègraf.

Segona. El límit màxim de cada gir serà de 1.000 francs corrents, o de l'equivalència d'aquesta quantitat en pessetes, al tipus de canvi oficialment fixat i comunicat a les Oficines de Correus interessades en ambdós països.

Tercera. S'admetran girs postals o telegràfics per a totes les oficines d'Algèria i per a les oficines franceses a l'estranger, com són: Constantinoble (Turquia), Alexandria i Port-Saïd (Egipte), Rodas (Siria), Pequín, Amoy, Ou-Tcheu, Hankow, Shanghai, Tien Tsin i Tchofou (Xina).

EL TRACTAT DE COMERÇ AMB ITALIA

La comissió parlamentària italiana encarregada d'examinar el «modus vivendi» comercial italo-espanyol, ha manifestat que és necessari, abans d'arribar a la firma del Tractat definitiu, que els delegats d'Itàlia obtinguin per a llurs productes aquelles reduccions duaneres que han estat concedides a Suïssa i França; i, ja que la política duanera espanyola tendeix a concedir avantatges limitats a productes especials a canvi de concessions recíproques, que en les negociacions els delegats hauran d'eludir l'adquisició de tot compromís quan Espanya no accepti compromisos anàlegs o no sigui reconeguda la necessitat per a un producte italià d'adquirir una aplicació immediata de les facilitats ja concedides als altres Estats.

La Comissió afirma que l'economia italiana ofereix aspectes molt semblants als de l'economia espanyola, i que no serà molt difícil, per tant,

consiliar els interessos d'ambdues nacions.

Si fos necessari fer algun sacrifici, sols serà consentit en el cas que Itàlia tingui com a compensació un avantatge notable per a les seves exportacions.

LA PROTECCIO A LA MARINA MERCANT

La Federació d'armadors, en defensa de la Marina mercant espanyola, s'ha dirigit al Govern dient-se de la indiferència i abando en què es té els transports marítims. Declaren els armadors que ni en el projecte de bestreta reintegrable a determinada part de la Marina Mercant, ni en el de la reforma tributària, ni en el de l'Ordenació bancària, ni amb la creació de l'Institut de Comerç, ha estat tractat el problema marítim amb la deguda atenció.

Fa notar la Federació d'armadors que la crisi marítima és mundial; però que a Espanya s'aguditza per moments el problema per la indiferència i passivitat practicada a ben-hoï exclusiu de la Marina estrangera, els grans «trusts» i les poderoses companyies.

Per a evitar això — afegeix — s'imposa, demés, un règim protector, fent de manera que desapareguin els obstacles i les remors que s'oposen a la llibertat del tràfic.

Segons les últimes dades, en els ports de Barcelona i Bilbao hi ha més de 130 vaixells amarrats, que representen prop de 350.000 tones, sense comptar els altres ports. Es calculen en més de 15.000 els marins que es troben en atur forçós.

MERCAT DE TARREGA

Tarrega, 31 de juliol de 1922.

Blats blancs, a 44 pessetes els 100 quilos idem roig de força, a 45.

Ordi, a 27 pessetes els 100 litres.

Morisc, a 31 pessetes els 100 quilos.

Favons, a 48 pessetes els 100 quilos.

Alfals, de 12'50 a 13 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, de 30 a 35 pessetes els 10 litres; idem d'Aragó, de 42 a 46 pessetes.

Alcohol, de 250 a 285 pessetes els 100 litres.

Misteles, de 88 a 95 pessetes els 100 litres.

Anissats, de 140 a 325 pessetes els 100 litres.

Olí de primera, a 9'50 pessetes el quart.

Ous, de 2'75 a 2'80 pessetes la dotzena.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5060 A. Grandiosa companyia catalana de vodevil i grans espectacles

SANTPERE-BERGES

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Irremissiblement, última representació en dijous, tarda, de la tragi-comèdia popular catalana, evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en tres actes i un epíleg (sis quadros), escrita per Amichatis i Mantua.

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT

Nit, a les deu. Estrena en aquest teatre de l'alegre vodevil, en tres actes, traducció de F. Fuentes.

LA DONA DEL MEU AMIC

Per les senyores Casals, Pla, López, Hernaez i Vinyals, i els senyors Santpere, Bergés i Alfonso. — Demà, tarda, a preus populars, L'HOTEL DELS GEMECS. Nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. — Dissabte, tarda, 150ª representació de BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Nit, i diumenge, tarda i nit, ELS ALLOTJATS. — La vinent setmana, LA DANSA RINJA ROJA. Es despata a comptaduria.

ELDORADO

Companyia Velasco Sansueles i Revistes

Avui, dijous: Extraordinàries funcions. Tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a les deu: El divertit sànet LA REAL GANA i el formós espectacle de grandiosos èxits ARCO IRIS. Tots els dies, tarda i nit: el més gros èxit de la temporada, ARCO IRIS. Propera setmana: Extraordinàries funcions en honor i benefici de MARIA CABELLE — EUGENIA ZUFFOLI.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «Sangre moza»; segon: «Lola Montes»; tercer: «Antofita la del guarda». Butaca amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit, a tres quarts de deu. Primer: «El chiquillo»; segon: «Antofita la del guarda»; tercer: l'èxit de l'any.

Que és gran Barcelona!

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos i saludables jardins, magnífiques atraccions. Avui, tarda, Putxinel·lis per als nens. Concert per la BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA.

LONA. Café-Restaurant de primer ordre. Coberts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'autobus amb des de la Plaça de Catalunya al TURO-PARK. ENTRADA DE PASSEIG 50 CENTIMS.

PARC

Avui, dijous, a dos quarts d'onze de la nit, gran vetllada de

BOXA

MARCOS contra BALNE HERRERO contra GIRONES CANES contra RUIZ F. URTASUN contra BARBENS

ENTRADA UNA PESSETA

Un cop començada la vetllada el públic no tindrà dret a reclamacions. Demà passat «ANDRADE», L'HOMME MISTERIOS.

Diorama

Seleccione programa per avui: «Charlot Marmot»; «L'aventurera de Monte-Carlo»; cinquena jornada; «Petit honor de Ruth»; «Un rapte».

Frontó Principal Palace

Aquesta nit, dos grans partits.

FUTBOL

Grans partits interregionals dies 5 i 6 d'agost

REAL FORTUNA F. C. DE VIGO

Campió de Galícia

C. D. EUROPA

Camp Europa. — Cinc tarda Per a entrades i localitats a l'estatge social, carrer de Sant Domingo, 7. Teatre Principal de Gràcia, de deu a una i de quatre a nou.

Terramar (Sitges)

PARC HOTEL. Magnífic Parc. Atraccions, cinema a l'aire lliure. Banys d'omage. Festes contínues. Vols en aeroplà diàriament des del dia 5 del corrent. Omnibus a l'estació. Tel. 341.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Tarda i nit MANOLITA MARCO, eminentíssima ballarina; ADELINA NAJERA notable cançonista. Exit enorme de l'eminent transformista imitador BERTINI. Orquestra Tzigans Planas.

TENIR UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molesties, sense fatigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estómac delicat. — D'això no en puc menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això... Proveu tant sols vuit dies de prendre l'Estòmec Artificial, i totes aquelles exclamacions desapareixeran de vostres llavis. Alivi immediat. Curació certa i prompte.

■ ANEU EN COMPTE ■ Refusen com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya J. Uriach i C^a Bruch & C.

Demaneu-lo en farmàcies i centres d'específics

DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobia», «antitòxic» i «antimolèstic» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Bioquímica, o sigui el producte anomenat

«Serofimina Puig Jofré»

(Nom registrat en tots els països)

Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes rapidíssims. Multiplicació inusitada de les defenses naturals i autènticament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demaneu informació i prospectes als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9, Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

Lloguers

Pianos de lloguer de 7 a 15 ptes. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER

Vendes

PANYOS I DRILS

J. Mir Vives, S. A., Rda. Sant Pere, 15. Liquidem a preu de cost l'existència d'istiu en Panyeria, Drils i Forros. Recomanem sastres. Vendes a l'engros i detall. Retalls els dilluns i divendres.

Afers de quintes Quotes militars

ISIDRE RIUS Josep A. Claró, núm. 7, 2n. 2.

PER A L'ISTIU

Més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reunex les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estolt, curot, correcte per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades

pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant BOQUERIA, 22 - BARCELONA

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfhidriques, sulfhidratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa, que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.º de maig i acaba en 31 d'octubre.

BALNEARI

La Puda de Montserrat

Temporada de 15 de juny a 30 setembre

Aigües termals, radioactives, sulfurado-sódico-azoades Tractament hidro-mineral de l'Artritis, Reuma, Herpes, Avariosis i malalties de la pell.

Viatge: Línia Nord. Estació Olesa. Automòbil als trens 8'04, 13'27 i 17'47, de Barcelona. Informes: Diagonal, 460 o Balneari. — Telèfon 507, grup Martorell.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que s'ha necessitat per a fer-les Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pra.

Anuncis

Correspondència

Tenim a disposició del públic un servei especial de

CASILLES

Llista particular

per a rebre la correspondència Servei ràpid i esmerat

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO

Rbla. Flors, 16, baixos

Telèfon 4.863-A.

AL COMERÇ

Consultes i treballs referents a comptabilitat comercial, Llei de Timbre i de Tintura. Contribució Industrial i Impostos. Isidro Rius, Josep A. Claró, 7, segon, segona.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecanoligrats.

Mobles Fitxes Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus canviabls

Casa García Suárez

38 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335-A

BIDONS

nous i usats, de totes classes i cabides. D. C. LORDOGLIOU, Portaferrissa, 18. Tel. 1172-A.